

Westphalica, quæ tanquam præcipua *Lex fundamentalis* æqualem omnibus *Imperii Ordinibus* Potestatem, Jure perpetuo attribuit. Vide Gottl. Sam. *Treveri* Diss. de Studiis Imperii R. G. ruinam procurantibus. *Helmst.* 1730.

CAPUT QUARTUM

DE

Recentiori Academica *Juris publici* tradendi Methodo.

§phus I.

De *Jure Naturæ & Gentium* ad Methodum hanc
servandam prærequisito.

De ipsa *Juris publici* tradendi *Methodo* jam plurimi disputarunt, ista tamen
semper præhabita, quæ ex ipso ejusdem *Discipline* Objecto, Formâ, &
Serie delimitur; Ast *Methodus* illa exactè servari non potest absque prævio
Jure Gentium, eû *publico universali*, omnis *Juris publici particularis*
Principio, Basi ac Fundamento: enimverò jam antè monstravimus, *Jus Gen-*
tium, eû *publicum universale*, ipsum esse *Jus Naturæ*, ad Statum integrarum
Gentium adcommodatum, quatenus nempè vti tamquam *privatum* Actiones
dirigit privatorum hominum, sic tamquam *publicum* Jura quoque atque Officia
Rerumpublicarum definit: vnde & resultare vidimus ipsam *Juris Gentium*,
eû *publici universalis* Definitionem, quod sit complexus Legum naturalium,
quæ Actiones integrarum *Gentium* ordinant. Jam videamus, quantum Aucto-
ritatis huic tribuendum sit *Juri Naturæ* in nostro *Jure publico Romano-ger-*
manico, ejus nec solida adquiri notitia, nec Controversiæ circa negotia Imperii
publica oriundæ, satis commodè poterunt dijudicari, nisi cum *Legibus Imperii*
fundamentalibus, quæ *propria Juris nostri Principia* constituunt, ipsa quoque
Juris naturæ Placita constanter conjunxerimus.

Quodsi enim scire *Leges* non est illarum *Verba* tenere, sed *Vim* ac *Potesta-*
tem, quam qui penitiùs introspicere voluerit, opus omninò habet, ut in veras
Legis cujusvis *Rationes* inquireat, frustra quoque is *Leges publicas* se scire cre-
diderit, qui earum *Fundamenta* satis cognita non habet atque perspecta. Quàm
itaque prima omnis *Juris publici Fundamenta* in ipso *Jure Naturæ* tanquam
Principio quaerenda sint, non possumus, quin hujus *Juris* Studium ad solidam
nostri *Juris publici* Cognitionem imbibendam, non vtile modò, sed planè ne-
cessarium esse defendamus. Sive verò ipsam *Juris publici S. R. I Doctrinam*
speciemus, sive ad *Praxin* ejusdem atque *Vitum* respiciamus, nusquam sanè
quidquam proficere sine *Juris Naturæ* auxilio poterit, qui *Nubem* pro *Funone*
amplecti noluerit. Hinc quoque est, quòd nostrum *Jus publicum*, ex quo
Juris

Juris naturæ Prudentia magis colit, aliam prorsus induerit faciem, atque eliminatis antiquis illis erroribus ac præjudiciis, indies in melius fuerit immutatum. Neque igitur *Juris Naturæ* in nostro *Jure publico* Usus tantum dici potest *Subsidiarius*, quia potius eidem veri *Principii* honorem decernamus oportet.

Sphus II.

De *Jure Naturæ & Gentium*, cetero vero *Juris publici*

Rno-germanici Principio.

At magis adhuc, quæ jam disseruimus, elucescent, ubi ad utramque *Juris Naturæ* partem, quæ *privati* scilicet æquè ac *publici*, animum advertimus, atque hic præsertim utriusque Rationem habuerimus: quamvis enim primo intuitu videri posset, non nisi posteriori, cetero *Juri Naturæ publico* inter *Principia* nostri *Juris publici* locum quendam esse concedendum, ex sequentibus tamen apparebit, prioris quoque, cetero *Juris Naturæ privati* frequentiore esse in nostro *Jure publico* Usum, pro Ratione scilicet *Imperii R. G. Formæ*, ad quam in illo definiendo vel maxime oportet respicere: ipsa quoque *Imperii* nostri *Membra* curatori attentione veniunt consideranda, ut pro diverso eorum Statu, diversum quoque Jus, quo utuntur, ritè valeamus discernere. Quodsi enim ad partes illas, ex quibus integrum *Imperii* nostri Corpus conficitur, respiciamus, deprehendimus, plurimas illud comprehendere *Respublicas*, unà cum Subditis suis univèrso quidem *Imperio* obnoxias, at mediatè tamen, quatenus nimiram illarum *Imperantes* summæ in *Imperio* Potestati intelliguntur subordinati, cui proinde per *Pacta Imperii* constitutiva, quæ *Leges Fundamentales* nominamus, subijciuntur: hi autem, intuitu *Reipublicæ*, quam quisque regit, summam ipsimet exercent Potestatem, & Jure quidem proprio, proinde tamen privati cujusvis *Territorii*: in Relatione verò ad ipsum *Imperium*, diversimodè sunt considerandi, quatenus vel ut *universi* in eodem sunt *Coimperantes*, vel ut *singuli* eidem subordinantur. Hinc etià ubi cum *Constatibus* conferuntur, *Privatis* simpliciter æquiparari nequeunt, quamvis inter se æquales, eidemque *Imperio* subsint: veràm opus omnino est, ut hoc quoque respectu, Conditionis eorum, vi cujus ipsimet in *Territoriis* suis veri summique sunt *Imperantes*; Ratio habeatur: id quod multò adhuc magis intuitu *Exteriorum*, qui ad *Imperium* nostrum hæc pertinent, locum habebit. Quàm jam quid circa negotia *Memborum Imperii* tam inter se, quam cum *Exteris* obtineat, ad nostrum quoque *Jus publicum* vel hæc Ratione sit referendum, quod ejusdem Decisio plerumque etià ex Statu illorum & Relatione, quam ad ipsum habent *Imperium*, dependeat, non possiamus sanè, quin *Jus Naturæ privatum* æquè ac *Gentium*, ipsis nostri *Juris publici Principii* adnumeremus. Quæ

propter

propter ut mentem nostram circa Vsum *Juris Naturæ* in nostro *Jure publico* R. G. paucis exponamus, sequentibus eam exprimere visum est *Positionibus*: I. Jus Naturæ publicum ceû Gentium vniuersale, nostrum non modò Jus publicum particulare Romano-germanicum, verùm & speciale quodlibet singulorum Imperii R. G. Territoriorum fundat, illustrat, & moderatur: II. in Negotiis Statuum Imperii inter se atque Exteros, nec non in iis, quæ ipsos cum eorum Subditis intercedunt, non Jure Gentium modò, sed vel maximè etiàm *Juri Naturæ privato* locus est. *Pactorum* verò atque *Legum Imperii fundamentalium* mentionem hic fieri nullam, vel ideò mirari non debet, quia de *Principio* jam agimus *communi*, ceû primo *Juris publici Fundamento*, quod tantùm abest, ut reliqua ejusdem *Principia* propria excludat, ut ea potiùs ipsa sui naturâ præsupponat, eorumque ante omnia Rationem habere dicat.

§phus III.

De ipso *Juris Naturæ* in nostro *Jure publico* Rno-germanico Vsu.

Ne vllum tamen Dissidentibus relinquamus Sententiæ suæ præsidium, cum forte urgere possent, omnia quæ hætenùs differuimus, *Juris Naturæ* Vsum non nisi subsidiarium innuere: nostrum nunc erit, ut Modum quoque fundamentalem, quo ipse *Juris Naturæ* in nostro *Jure publico* Vsum se exserat, ostendamus: ex quo certò demùm poterit constare, quâ ratione ipsum *Jus Naturæ* verum dicatur nostri *Juris publici* Principium ac Fundamentum. Duplicem quippe *Juris Naturæ* in ipso *Jure publico* Vsum, præter subsidiarium illùm aut suppletorium, deprehendimus, quorum alter quidem ad illustrandum *Jus publicum*, alter ad confirmandum illud, pertinet: *Jus* enim sine *Interpretatione* nullum est, sine *Doctrinâ*, nulla est *Jurisprudencia*: *Jus publicum* verò ipsâ præsertim *Juris Naturæ* doctrinâ atque interpretatione illustrandum, demonstratâ *Legis positivæ* cum *Legè naturali* Consonantiâ erit confirmandum:

De variis *Interpretationis* speciebus hic agere nihil attinet, maximè cum eam omnem non nisi *Doctrinalem* esse, *Authenticam* verò cum *Vsu* ad ipsam potiùs *Legislationem* pertinere, nulli dubitemus. Id saltem defendimus, neque in adornandâ *Juris publici* Doctrinâ, neque in illustrandis *Legibus Imperii* obscurioribus aut dubiis, *Jure naturæ* carere nos posse, immò potiùs ad illud tanquam *omnis Juris Principium* esse recurrendum: quodsi enim, ut loquitur *Cicero* de Leg. L. I. *Stirps omnis juris natura est*, adeòque omne *Jus publicum particulare* in *jure illo vniuersali*, quod *naturæ* dicimus, fundamentum suum invenit, nemo sanè illud commodè tradere poterit aut explicare, nisi sufficiente *juris naturæ* Doctrinâ fuerit instructus. Omnes quippè *Leges positivæ* ceû humanæ vel *Additamenta* comprehendunt, quibus *jus naturæ* auctum est,

vel

vel saltem *Conclusiones* ex eo deductas continent: illorum intuitu quàm maximè interest, ut à iis, quæ *Juris naturæ* sunt, probè secernantur, has autem ex propriis *Principiis* addiscere omninò expedit, ut genuinum earum sensum penitius indagare, & *Legis* adeò non verba tantùm, sed vim quoque ac potestatem tenere possimus. Quàmvis igitur nec *Leges expressæ*, quas *publicas fundamentales* hinc dici constat, nos deficiant, ipso tamen *Jure naturæ* carere non poterimus, aut omnis, quam in *Jure publico* adfectamus, scientia manca erit & valdè superficialis, immò haud rarò multùm ineptiens, ubi nimirùm veri *Legis* cujusdam *Principii* loco, absurda non nisi glossemata aucupamur: id quod, vti intuitu *Legum* illarum certum est, quæ satis claræ sunt & perspicuæ, ità multò magis adhuc in dubiis atque obscuris locum habebit. Quùm porrò *Jus naturæ* fundamentum omnis *Juris humani* constituat, hinc illos etiàm, penès quos in *Imperio* nostro *Leges publicas* ferendi est potestas, in his condendis præcipuò *Juris naturæ* rationem habuisse, idque in dubio potiùs voluisse confirmare, præsumendum est: neque adeò sensus cujusdam *Legis publicæ*, *Principiis Juris naturæ* contrarius, unquam defendendus erit, sed in dubio strictim illud sequi convenit. Quod qui fecerit, nunquam profectò præconceptis *Opinionibus*, *Antiquitatis* licet speciem præ se ferentibus, seduci, aut *Partium* studio poterit corrumpi: quùm è contrario, neglectis *Juris naturæ* Studiis, facillimum sit, ut *Opinionem* quandam adparenter quidem satis speciosam, in se tamen omni penitùs fundamento destitutam adoptemus, maximè ubi *Parti* cuidam præ cæteris dediti id plerùmque verum magis justumque arbitremur, quod eidem quàm optimè convenit. Ex quibus facilè de altero quoque, quo ipse *Juris naturæ* in nostro *Jure publico* *Vius* se exserit, Modo, qui in eodem confirmando consistit, constare poterit: quippe fieri sanè vix potest, ut quod vni expedit, alteri quoque conducatur, unde frequentiores de *Legibus* quasi parùm æquis, exaudiuntur querelæ, id quod idem intuitu nostri *Juris publici* non rarò evenire constat: enimverò non *Exteri* modò sæpissimè illud iniquitatis accusare intendunt, verùm & ipsa adeò *Membra Imperii* de eodem conqueruntur, quorum scilicet *Utilitati privatae* hoc vel illud *Legibus publicis* sancitum, minùs convenire videtur: qui sanè clamores compesci non poterunt faciliùs, quàm demonstratà *Legis positivæ* cum ipso *Jure naturæ* *Consonantiã*.

Ideò autem hic *Juris naturæ* generatim tantùm mentionem fecimus, cum ex antea dictis Consideranti jam satis adpareat, quænam *Juris naturæ* species, *privati* scilicet aut *publici*, pro indole cujusvis negotii præcipuè sit attendenda.

§phus IV.

De Vſu *Juris naturæ* præſertim in *Jure circa Sacra*.

Quum porrò *Jus circa Sacra*, vel maximè in noſtro Imperio hæud minimam conſtituat *Juris publici Romano-germanici* partem, hinc paucis adhuc demonſtrandum venit, ipſum inprimis *Jus naturæ* ceù *publicum univerſale* hæc quoque ex parte ſuo *uſu* non deſtitui, quin potiùs veri *Principii* honorem & hic optimo tuebitur jure. Equidem verò hoc *Jus circa Sacra*, intuitu *Principum catholicorum*, Pactis cum *Sede Romanâ* inſitis, & Concordatis præſertim *Nationis germanicæ*, innititur, reſpectu autem *Principum protestantium*, ex *Transactione Paſſavienſi*, *Pace Religioſâ* præ primis *Westphalicâ*, dijudicandum eſt, ſive tamen ad interpretationem *Legum harum fundamentalium* reſpiciamus, ſive eas conſideremus, quatenùs contra *Proteſtantium* non modò, ſed *Catholicorum* adeò *heterodoxorum* criminationes ſunt defendendæ, ſive dein ad ea animum advertamus, quæ *Legibus* hiſce hæud ſatis determinata, aliunde ſupplenda veniunt ac decidenda, non poſſumus ſanè, quin maximum æquè & conſtantiffimum *Juris publici univerſalis* in noſtro *Jurepublico circa Sacra* Uſum agnoſcamus; Id quod diſertè teſtatur celeberrimus *Rieggerius* in *Inſt. Jurisprud. Eccl. P. I. §. 123.* hiſ verbis: “utinàm deſinerent aliquandò Viri cæteròquin docti illotis veluti manibus quæſtionis illius graviffima, huicque ſimilium tractationem ac vel criſin ſuſcipere, & *Juri publico univerſali*, ceù *Gentium*, priùs darent operam, eo, quo genuina ſocietatis civilis Principia, Majeſtatiſque Jura docebuntur.” — Vide quartam *Exercit. noſtr. de Politia & Jure ſacrorum. Bonn. 1775.* — Conf. octavam *Differtat. noſtr. de Superioritate territoriali Statuum Imperii. §. 2. n. 2.*

§phus V.

De ipſâ *Juris publici* tradendi Methodo hæctenùs in *Academiis* uſitatâ.

Atque hæc demùm ſunto, quæ pro demonſtrando *Juris Gentium* præſertim ceù *publici univerſalis* in noſtro *jure publico particulari* Uſu, in medium proferre viſum fuit: Quæ ità omninò comparata eſſe conſidimus, ex quibus adpareat, non *ſubſidii* tantùm loco in *jure publico* cenſeri poſſe hoc ipſum *jus naturale*, ſed verum potiùs ejuſdem *Principium* conſtituere ac *fundamentum*. Quàm maximè igitur *juris hujus* ſtudio omnibus iis erit commendandum, quibus ſolidior *juris publici* notitia, curæ cordique eſt. Vnde quidem in plurimis atque celebrioribus *Germaniæ Academiis* ea eſt hæctenùs *jurisprudentiæ publicæ* tradendæ præſcripta ratio, ut vel à alio Profefſore *jus publicum univerſale*, à altero *jus publicum Germaniæ*, vel utrumque à eodem, ſed tempore atque ordine di-
verſo

verso, juxtà diversa utriusque *juris* hujus Sistemata, ceù *Compendia* hætenùs vsitata, *Auditoribus* prælegatur, quâ tamen ratione ipsis *Professoribus* ob diversum earundem utriusque *juris* hujus Materiarum ordinem quàm remotissimè àb invicem distantibus, Occasio non est adeò opportuna, quò minùs singula *juris publici particularis* Capita, correlativis totidem *Juris publici universalis* Capitibus, suo tanquàm *Principio* velût in flagranti adplicare, vnius tanquàm *Fontis* cum altero veluti *Rivo* Correlationem quasi Digiro monstrare, *Principia particularia ex universalibus* statim ad oculum deducere, vastissimumque *Ædificium* illud *publicum* suo *Fundamento* satis firmiter valeant superædificare.

§phus VI.

De nostrâ recentiori academicâ *Jurisprudentiæ publicæ* tradendæ Methodo.

Quapropter (quò pro Coronide hæc nostra collimat Dissertatio) jam clariùs adparebit, quod erat demonstrandum: optimam nimirùm *jurisprudentiæ publicæ* tradendæ Methodum, utût in *Acemiis* hætenùs inusitatam, *Auditoribus* tamen adcommodatissimam consistere in eo: quod *jus publicum universale* tanquàm *Fundamentum* nostri *juris publici particularis* ità cum eodem systematicè combinetur, ut singuli prioris, ceù *juris publici universalis* Tituli, servato eorum ordine, singulis pertinentibus àc correlativis Capitibus posterioris, ceù nostri *juris publici particularis*, ordine eorum licet inverso, successivè præmittantur, opportunè invicem componantur, atque hæc ratione nostrum *jus publicum particulare*, tanquàm *juri publico universali* gradatim pedissequum, vnà cum eodem, vnò insimul Ordine, eodemque Sistemate *Auditoribus* prælegatur. Atque hanc dicimus *recentiorem illam jurisprudentiæ publicæ tradendæ Methodum academicam*, cujus ORIGINALIS non hic modò primis quasi lineis & speculativè tantùm adumbravimus, sed quod in ipso etiàm nostro *Institutionum publicarum* COMPENDIO, octo *Exercitationibus* absoluto, haud sine sperato *Auditorum* fructu, communi plurimorum *Germaniæ* Eruditorum omni exceptione majorum Adsensu, realiter exhibuimus, felici successu executi sumus.

§phus VII.

Coronis Diatribæ.

Vocce demùm novo Conatum nostrorum Partu nos nil minùs quàm Adplausum à captare contestamur: quod si hæc ex parte *germanico Eruditionis Orbi* hodiè quaquaversùm illustriori atque inclutissimo, optimoque PRINCIPII àc PATRIÆ, sin' minùs *Gloriæ*, plùs saltim *Obsequii* attulerimus, id operæ pretium erit. Vobis præsertim *Domini Auditores! Patriotæ suavissimi!* recens Hoc *jurisprudentiæ publicæ* docendæ discendæve SISTEMA sacrum esto; Hoc Duce atque *Historiâ patriâ* Comite, profligatis, quæ in Devia vos possent avertere, erroribus àc præjudiciis, in ipsa legitimæ hujus Regiæque SCIENTIÆ Adyta faciliùs penetrare poteritis.

